

Autor: Guillaume Durocher

Projev papeže v Evropském parlamentu jistě není každodenní záležitostí (naposled tak učinil Jan Pavel II. v roce 1988). Proto byly projevy před europoslanci ve Štrasburku a před Radou Evropy 1] (paneurovská instituce z dob Studené války zahrnující i Rusko, nikoliv jeden z orgánů EU) významnou událostí před plným plénem europoslanců a dalších eurokratů (bez ohledu na důstojnost situace řada poslanců projevila mentalitu pubertálních dívek poblázněných „hvězdou“ a obecnou dětinskost pořizováním nezbytných „selfies“.)

Rád bych poukázal i na důležitost události pro bílé nacionalisty, evropské identitáře a všechny ostatní, kterým leží na srdci budoucnost Evropanů. Coby hlava katolické církve zůstává papež významnou postavou pro všechny Evropany, nábožensky založené či ne. Po upevnění křesťanství v Evropě hrála středověká církev nepominutelnou roli při určitém stupni náboženského, kulturního, právního a vsutku civilizačního sjednocení Evropanů (jakkoliv nekompletního, především ve světle východozápadního, „Velkého,“ schizmatu). Tato jednota měla nezanedbatelný praktický dopad: vzájemné sňatky a spojenectví mezi evropskými aristokraty různého etnického původu, společný jazyk elit (latina), formalizace a rozšíření římské zásady **exogamní monogamie** (v ostrém kontrastu s islámským světem) a vlastně i pokusy zorganizovat a sjednotit křesťanskou Evropu proti dobyvačným tažením muslimů (úspěšně ve Španělsku, dočasně ve Svaté zemi a katastrofálně v Byzanci).

Papež promlouvá za náboženskou instituci, která kdysi ztělesňovala evropskou jednotu a která se snažila smířit často protichůdné zájmy našich křesťanských panovníků. Podobně jako Evropská unie (přinejmenším dle svých představitelů a zastánců), která zastupuje evropské zájmy a v rámci které se naši prezidenti a premiéři setkávají v rámci její Rady. Řeč papeže před zvolenými zástupci a funkcionáři Unie je tedy plná symbolismu. Co řekne o evropských zájmech?

*V konečném důsledku náš
lidskoprávní papež často zní
jako sluníčkový univerzalistický
levičák*

Poselství bylo očekávatelně neuspokojivé, místy dokonce znepokojivé, i když si papež pečlivě připravil „vyváženou“ řeč, v níž si každá skupina mohla nalézt kousek, který ji měl uspokojit. K otázce imigrace řekl František následující:

„Stejně nezbytné je společně se vyrovnat s otázkou migrace. Nelze tolerovat, že se ze Středozemního moře stává velký hřbitov! Na bárkách, které denně přistávají u evropských břehů, jsou muži a ženy, kteří potřebují přijetí a pomoc. Absence vzájemné pomoci uvnitř Evropské unie hrozí, že budou iniciována jednostranná řešení tohoto problému a bude favorizována otrocká práce a ustavičné sociální napětí. **Evropa bude s to čelit problematice spojené s imigrací, pokud bude umět nabízet jasnou kulturní identitu a přijímat vhodná zákonná opatření, která budou současně chránit práva evropských občanů a zaručovat přijetí imigrantů;** pokud bude umět přijmout korektní, odvážnou a konkrétní politiku, která pomůže zemím jejich původu v sociálně-politickém rozvoji a k překonání interních konfliktů, jež jsou hlavní příčinou tohoto fenoménu, a nikoli politiku zájmů, jimiž jsou tyto konflikty zvětšovány a živeny. **Je nezbytné vypořádat se s příčinami a nejenom s účinky.**“

Františkovo poselství si téměř protiřečí: Evropané musí být schopni „prokázat svou kulturní identitu“ a zároveň „zajistit přijetí imigrantů“, kteří ji očividně ohrožují. Zdůraznil také vypořádání se s ekonomickými a politickými příčinami imigrace (k nimž bych přidal Západem vyvolané či přinejmenším povzbuzované války v Libyi a Sýrii), s čímž by nejspíš každý dobrý evropský nacionalista mohl jen souhlasit.

K tomuto tématu se vrátil i ve svém druhém projevu:

„Podobně početné jsou výzvy soudobého světa, jež vyžadují studium a společné nasazení, počínaje přijímáním migrantů, kteří potřebují zejména to, co je k životu nezbytné, ale především je třeba uznat jejich osobní lidskou důstojnost.“

Zdůraznil také nezbytnost „vědomí vlastní identity“ pro dobrý dialog s kandidátskými zeměmi na Balkáně nebo muslimskými zeměmi ve Středozeří.

Mainstreamoví europoslanci řeč interpretovali jako výzvu ke zmírnění imigrační politiky. **Socialisté a demokraté** (sdružují středo-levé socialisty a sociální demokraty, např. britské labouristy) to pochopili jako **pokyn Evropanům**, aby „zvýšili svou snahu při zdůrazňování humanitárního rozměru evropské imigrační politiky vytvořením účinných legálních a bezpečných imigračních kanálů do Evropy.“ Přidali ještě frázi, silně připomínající za americkou „debatu“ o imigraci: „Každoroční tisíce úmrtí nám připomínají, jak nefunkční evropský systém vypořádávání se s uprchlíky ve skutečnosti je.“

Středopravá **Evropská lidová strana** (nejsilnější skupina, zastupující umírněné konzervativce a křesťanské demokraty) **prohlásila**, že se „ze všech sil pokusí uplatnit doporučení papeže Františka v oblasti evropské imigrační politiky“. Příliš konkrétní však nebyli, a spokojili s výzvami ke snížení míry chudoby a deklarací, že „Evropa musí sjednotit práva evropských občanů s důstojným přijímáním imigrantů“ v souladu s Univerzální deklarací lidských práv.

Dokonce i francouzská Front National (FN) reagovala vcelku pozitivně, i když pravda jen ústy dokonale buržoazního katolíka Bruna Gollnische.

„Ohledně imigrace, kdo by mohl cokoli namítat proti předsevzetí, že nesmíme dopustit přeměnu Středozevního moře na masový hrob? Ale i zde je poselství – silně zaměřené na povinnost přijímat – velice vyvážené: řekl, že více než na následky se musíme zaměřit na příčiny, mezi nimi především na nedostatečnou míru rozvoje a konflikty ve Středozeví, destabilizující (bohužel s našim přispěním) země původu.“

Gollnisch také pozitivně akcentoval obranu duchovnosti, rodiny a zdůraznění „ničivých následků globalizované, striktně materialistické ekonomiky.“ V každém případě se zdá, že stará garda předáků FN se v souladu s tradičním pravicovým respektem pro hierarchii a autoritu necítí povolána ke kritice hlavy katolické církve.

Asi nezbyvá než souhlasit s Františkovým zhodnocením Evropy coby umírajícího světadílu. I když přímo neužil slova „senilní“, vyznělo jeho prohlášení podobně, jako by jej vyslovil:

„Z mnoha stran je patrný všeobecný dojem únavy a stárnutí babičky Evropy, která už nemá plodnost a vitalitu. Zdá se, že přitažlivost velkých ideálů, které Evropu inspirovaly, ustoupila před byrokratickým technicismem jejích institucí.“

Nezbývá než jen doufat, že papež nevěří v obnovu evropské „plodnosti a vitality“ prostřednictvím imigrace! Jeho slova budou nejspíše vykládána metaforicky. Obecněji nahlíženo se musíme podívat, s jakým zápal a nasazením se evropské elity pokoušejí vyřešit „volný obchod“, klimatické změny nebo posilování evropských institucí – se zuřivostí a morálním zděšením, jako by šlo o univerzální lék na naše choroby. V kontrastu s tím pozorujeme prakticky *nulovou snahu* zmobilizovat společnost vůči následkům nízké porodnosti – to by totiž vedlo k otevření zásadních a nepominutelných otázek s tím spojených. Veškeré ekonomické a politické optimalizace společnosti pozbývají významu, pokud její biologické jádro kolabuje.

I František o evropském úpadku řekl:

„Kromě rozšířené Evropské unie existuje také složitější svět, který se mohutně rozvíjí. Svět, který se stále více vzájemně propojuje a proto je stále méně „eurocentrický“. Zdá se, že vedle širší a vlivnější Unie vyvstává obraz poněkud stárnoucí a stísněné Evropy, v níž roste pocit, že v důsledku odstupu, nedůvěry a někdy i podezření, s nimiž se na ni hledí, ztrácí svoje vůdčí postavení.“

František také podle všeho zkritizoval tendence EU k vykořeňování a uniformizaci:

„Mottem Evropské unie je Jednota v různosti, avšak jednota není politická, ekonomická, kulturní či ideová uniformita. Každý autentický celek ve skutečnosti prožívá bohatost různosti, z níž se skládá: jako rodina, která je tím jednotnější, čím více každý z jejích členů může být beze strachu až do hloubi sebou samým. V tomto smyslu považuji Evropu za rodinu národů, které mohou vnímat unijní instituce jako blízké, pokud dovedou spojit ideál kýžené jednoty s růzností, jež je každému vlastní, cenit si jednotlivých tradic, uvědomovat si svoji historii a svoje kořeny a osvobodit se od mnohých manipulací a fobií. Klást člověka do středu znamená především nechat jej, aby svobodně ukázal svoji tvář a svoji kreativitu na úrovni jednotlivce i národa.“

Evropa k rozkvětu potřebuje kořeny:

„Během svých dějin se vždycky vypínala vzhůru, k novým a ambiciózním cílům, živena nenasytnou touhou po poznání, rozvoji, pokroku, pokoji a jednotě. Avšak povznesení mysli, kultury a vědeckých objevů je možné jedině díky pevnosti kmene a hloubce kořenů, které jej živí. Zmizí-li kořeny, kmen pomalu chátrá, až odumře, větve kdysi vzpřímené a bujné se nakloní k zemi a opadnou. Tady tkví možná jeden z paradoxů, který je izolované vědecké mentalitě nejvíce nepochopitelný, že totiž k cestě do budoucnosti je zapotřebí minulost, hluboké kořeny a také odvaha neskryvat se před přítomností a jejími výzvami. Je zapotřebí paměť, odvaha, zdravá a lidská utopie.“

Papež neušetřil kritiky – která jistě pozitivně rezonuje i v uších nacionalistů – ani globalismus, „řadu globalizujících tendencí“, hrozbu demokracií z oblasti „tlaku mnohonárodních zájmů, které nejsou univerzální... ve službách neviděné říše“, „globalizaci nezájmu“ a individualismu. Volal po „*transcendentní důstojnosti*“ zahrnující „možnost volně vyjádřit své myšlenky“ a odpor vůči „všem typům diskriminace.“

František vyzval také k „*humanizaci*“ a dodal, že „k získání dobra míru je především třeba k němu vychovávat, vzdalovat se kultuře konfliktu zaměřené na strach z druhého, na marginalizaci toho, kdo myslí či žije odlišně,“ což osobně čtu jako „výchovu“ obyvatelstva

směrem k multikulturalismu.

V konečném důsledku náš *lidskoprávní* papež často zní jako sluníčkový univerzalistický levičák, kázající o ekologii, dělnictvu, lidských právech, osamělosti ve stáří, sobectví, „kultuře plýtvání“, excesech technologie... jedinou věcí, proti které by se z tribuny „infantilní levice“ mohl vznést odpor, byly letmo zmíněné potraty. Důstojnost není možná, pokud člověk „postrádá jídlo a základní hmotné potřeby.“ Naše duchovní prázdnota dává prostor „mnoha podobám extremismu.“

Nevím, do jaké míry je všechno výše uvedené katolické, pokud to však s sebou obnáší každodenní vítání stovek či tisíc imigrantů z Afriky a Blízkého východu, pak to jednoduše nelze snoubit s další existencí evropských národů. Bezprostředně před projevem zachránila pobřežní stráž u **břehů Itálie** 600 a u **řeckých břehů** 700 imigrantů. Letos (článek byl napsán v listopadu 2014, pozn. DP) se dosud podobným způsobem dostalo do Itálie asi 165 000 lidí, téměř čtyřnásobek počtu z předchozího roku. Německý ministr zahraničí Frank-Walter Steinmeier nasadil při setkání se svým italským protějškem **defetistický tón**: „Nemůžeme ten problém vyřešit za pár týdnů nebo měsíců. Potrvá to léta... Všichni se shodneme, že vystavění zábran... není řešením tohoto problému.“

Tento příliv zčásti způsobilo chaotické zničení Iráku, Sýrie a Libye západními vládami pod vlivem **sionismu/neokonzervativismu**. Ještě temněji se situace jeví ve středně až dlouhodobém horizontu: tím jak se populace Afriky v průběhu tohoto století ztrojnásobí (jen samotná Nigérie má mít přes 500 milionů obyvatel, více než celá EU), a – pokud je něco pravdy na klimatické změně – rovníkové ekosystémy budou zničeny, migrační tlak na Evropu jen poroste.

František se také dotknul jedinečné evropské „otevřenosti k transcendentnu“:

„Jedna z nejslavnějších **Raffaellových** fresek, které se nacházejí ve Vatikánu, znázorňuje takzvanou **Athénskou školu**. V jejím středu jsou Platón a Aristoteles. První ukazuje prstem k nebi, ke světu idejí, a mohli bychom říci k nebi, druhý ukazuje rukou dopředu na toho, kdo se dívá, k zemi, ke konkrétní realitě. Zdá se mi, že tento obraz dobře popisuje Evropu a její dějiny, tvořené neustálým setkáváním nebe a země, kde nebe je otevřenost vůči transcendentnu – Bohu, čímž se evropský člověk vždycky vyznačoval, a země představuje jeho praktickou a konkrétní kapacitu čelit různým situacím a problémům.“

Budoucnost Evropy závisí na obrození tohoto důležitého spojení obou prvků. Evropa, která ztratí otevřenost transcendentnímu rozměru života, je Evropou riskující pomalou ztrátu své duše a právě onoho „humanistického ducha“, jehož nepřestává milovat a bránit.

Asi není třeba dodávat, že Evropané, prodchnuti jedinečným faustovským duchem, nedosáhnou hvězd utopení ve stoupajícím přílivu bláta.

Poznámka:

1] V článku publikované úryvky papežových projevů byly převzaty ze stránek Radia Vaticana – Udržovat naživu demokracii před nátlakem neznámých impérií (Evropský parlament), K cestě do budoucnosti je zapotřebí minulost (Rada Evropy).

Úvaha Guillaumea Durochera Pope Francis tells “no longer fertile” Europe to “ensure the acceptance of immigrants” vyšla na stránkách The Occidental Observer.